

Základy programování v C++ - 19. cvičení

Preprocesor

Lineární spojový seznam – pokračování

Zuzana Petříčková

27. listopadu 2019

Přehled

- 1 Preprocesor
 - Průběh překladač programu v C++
 - Preprocesor
 - Podmíněný překlad

- 2 Spojový seznam
 - Příklady II

Průběh překladač programu v C++ (opakování)

- 1 zpracování každého zdrojového souboru **preprocesorem**
 - odstraní komentáře
 - zpracuje direktivy (začínají #, např. #include)
 - ...
- 2 zpracování každého zdrojového souboru **překladačem (kompilátorem)**
 - výsledkem jsou **relativní soubory** (.obj, .o), které obsahují (binární) strojový kód
- 3 **sestavovací program (linker)** sestaví z relativních souborů spustitelný program
 - kontroluje, zda našel definice všech použitých funkcí a proměnných

Preprocesor

- 1 odstraní ze zdrojového souboru komentáře
- 2 zpracuje tzv. direktivy (začínají #)
 - direktiva **#include** ... vložení jednoho souboru do jiného
 - direktiva **#define** ... definice tzv. makra
 - direktiva **#undef** ... zrušení makra
 - podmíněný překlad ... direktiva **#if** a související, **#ifdef**, **#ifndef**
 - direktiva **#pragma** a další

Preprocesor

direktiva `#include`

- vložení jednoho souboru do jiného (typicky hlavičového do zdrojového)

```
#include <iostream> /* soubor se hleda v adresarich vyhrazenych  
                    pro standardni hlavickove soubory */  
#include "Seznam.h" /* soubor se hleda v adresari  
                    prekladaneho programu */
```

Makro

- identifikátor, který preprocesor nahradí zadanou posloupností znaků

```
// definuji makro:  
#define N 100  
...  
int a[N];  
...  
// rusim makro:  
#undef N
```

Preprocesor

Podmíněný překlad

- části kódu můžeme „zakomentovat“ a nebo „odkomentovat“
- direktivy určují, které části kódu se budou překládat a které ne

```
#if podminka // napr. #if 0  
... // kus kodu  
#endif
```

```
#if podminka  
... // kus kodu  
#elif podminka  
... // kus kodu  
#else  
... // kus kodu  
#endif
```

Preprocesor a podmíněný překlad

- využití maker a direktiv `#ifdef`, `#ifndef`

Makra bez parametrů (manifestační konstanty)

```
// definuji makro:  
#define MOJE_MAKRO
```

```
...
```

```
// rusim makro:  
#undef MOJE_MAKRO
```

Preprocesor a podmíněný překlad

- využití maker a direktiv `#ifdef`, `#ifndef`

```
#define MOJE_MAKRO
```

```
#ifdef MOJE_MAKRO
```

```
... /* kus kodu, který se provede jen když je makro  
    definováno */
```

```
#endif
```

```
#ifdef MOJE_MAKRO
```

```
... // kus kodu
```

```
#else
```

```
... // kus kodu
```

```
#endif
```


Preprocesor a podmíněný překlad

Ukázka: spojový seznam a různý typ dat, která do něho vkládáme

hlavičkový soubor:

```
#define ZAMESTNANEC

// prikazy se provedou , jen je-li makro definovano :
#ifndef ZAMESTNANEC
struct Zamestnanec {
    std::string jmeno;
    std::string prijmeni;
    int plat;
};
using T = Zamestnanec;
#else
using T = int;
#endif
```

Preprocesor a podmíněný překlad

```
#ifdef ZAMESTNANEC
int main()
{
    Zamestnanec pepa = {" Josef" ," Novak" ,50000};
    Seznam s;
    vytvor(s);
    vlozNaZacatek(s, pepa);
    ...
    zrus(s);
    return 0;
}
#else
int main()
{
    Seznam s;
    vytvor(s);
    vlozNaZacatek(s, 16);
    ...
}
#endif
```

Spojový seznam ... pokračování příkladu z minule

(následující funkce stačí implementovat pro T reprezentující datový typ int)

```
Prvek *najdi(Seznam &s, T co);
```

```
void vlozZa(Seznam &s, Prvek *predchazejici, T co);
```

```
T vyjmiPrvekZa(Seznam &s, Prvek *predchazejici);
```

```
void smazPrvekZa(Seznam &s, Prvek *predchazejici);
```

```
void smazPrvek(Seznam &s, Prvek *mazany);
```

```
T* maximum(Seznam &s);
```

```
void setrid(Seznam &s);
```

```
void ulozSeznam(Seznam &s, string nazev);
```

```
void nactiSeznam(Seznam &s, string nazev);
```

Spojový seznam ... nalezení prvku s požadovanými daty

```
Prvek *najdi(Seznam &s, T co)
{
    // 1. adresu hlavy uloz do pomocneho ukazatele
    // 2. dokud se s timto ukazatelem nedostanes k zarazce:
    // 2.1. pokud jsi nalezl hledany prvek, vrat jeho adresu
    // 2.2 posun pomocny ukazatel na dalsi prvek
    // 3. vrat nullptr (prvek nebyl nalezen)
}
```

Spojový seznam ... vkládání a vyjmutí prvku

```

void vlozZa(Seznam &s, Prvek *zaKtery, T co)
{
    // 0. proved kontrolu prvku zaKtery
    //   (pokud to je nullptr nebo zarazka, konec)
    // 1. vytvor novy prvek a vloz do nej data
    // 2. naslednikem noveho prvku bude puvodni naslednik
    //   prvku zaKtery
    // 3. nasledovnikem prvku zaKtery bude novy prvek
}
T vyjmiPrvekZa(Seznam &s, Prvek *predchazejici)
{
    // 0. proved kontrolu prvku predchazejici
    //   (pokud to je nullptr, zarazka nebo posledni prvek seznamu,
    //   konec)
    // 1. adresu mazaneho prvku uloz do pomocneho ukazatele
    // 2. novym nasledovnikem prvku predchazejici bude naslednik
    //   mazaneho prvku
    // 3. data mazaneho prvku uloz do pomocne promenne
    // 4. odstran mazany prvek (operator delete)
    // 5. vrat data
}

```

Spojový seznam ... vyjmutí / smazání prvku

```
void smazPrvek(Seznam &s, Prvek *mazany)
{
    // 0. proved kontrolu prvku mazany:
    //     pokud je to nullptr nebo zarazka => konec
    // 1. pokud je naslednik mazaneho prvku zarazka:
    // 1.1. odstran puvodni zarazku (operator delete)
    // 1.2. vlož do zarazky adresu prvku mazany
    // 1.3. nastav naslednika nove zarazky na nullptr
    // 2. jinak:
    // 2.1. prekopiruj data z naslednika mazaneho prvku
    //     do prvku ,mazany'
    // 2.2. smaz nasledovnika mazaneho
    //     (napr. zavolej smazPrvekZa())
}
```

Spojový seznam ... nalezení minima/maxima

```
T* maximum(Seznam& s)
{
    // 0. pokud je seznam prazdny, vrat nullptr
    // 1. adresu hlavy uloz do pomocneho ukazatele
    //    (hlava bude pocatecni kandidat na maximum)
    // 2. adresu naslednika hlavy vlož do jineho pomocneho
    //    ukazatele
    // 3. dokud se s timto ukazatelem nedostanes k zarazce:
    // 3.1. pokud jsi nalezl vetsi prvek
    // 3.1.1 bude to novy kandidat na maximum
    // 2.2 posun pomocny ukazatel na dalsi prvek
    // 3. vrat adresu dat obsazenych v kandidatovi na maximum
}
```

Spojový seznam ... setřídění seznamu

```
// setřídění seznamu metodou bublinkového třídění
void setrid(Seznam &s);
{
    // 0. pokud je seznam prázdný nebo jednoprvkový, konec
    // 1. zaved si pomocnou proměnnou typu bool (indikator,
    //   zda v dané iteraci cyklu byly nějaké prvky prohozeny)
    // 1. proveď následující příkazy, dokud
    //   "v dané iteraci cyklu byly nějaké prvky prohozeny":
    // 1.1. poznamenej si, že (zatím) žádné prvky prohozeny nebyly
    // 1.1. adresu hlavy ulož do pomocného ukazatele
    // 1.2. dokud se s tímto ukazatelem nedostaneš k zarázce:
    // 1.2.1. pokud je aktuální prvek větší než jeho následovník:
    // 1.2.1.1. prohod data v aktuálním prvku a v jeho následovníku
    //      ("stara značka" funkce prohod())
    // 1.2.2.2. poznamenej si, že nějaké prvky byly prohozeny
    // 1.2.2. posuň pomocný ukazatel na další prvek
}
```


Spojový seznam ... práce se soubory

```
void ulozSeznam(Seznam &s, string nazev);  
void nactiSeznam(Seznam &s, string nazev);
```